

Ghid de studiu biblic

1-2 Regi

Notă: Această ediție a Ghidului de studiu biblic este o ediție preliminară fără secțiunea de comentarii suplimentare pe capitole la 1-2 Regi și fără aplicații la lecțiile săptămânale. În apropierea sărbătorii de Anul nou 2017 va fi publicat întreg ghidul. Vă dorim o lectură binecuvântată !

VALORILE ÎMPĂRĂȚIEI LUI DUMNEZEU ÎN ISTORIA ÎMPĂRAȚILOR LUI ISRAEL ȘI IUDA

Ghid de studiu biblic în cărțile 1-2 Regi

Pastor Octavian Baban

Partea 1a: Prezentare

Cărțile 1-2 Regi constituie o istorie a regilor lui Israel prezentată ca o meditație asupra soartei poporului și a felului în care aceasta se leagă de caracterul și soarta conducătorilor săi. În 1-2 Regi istoria poporului nu încearcă să acopere și domniile lui Saul și David, cum se întâmplă în 1-2 Samuel și 1-2 Cronici, ci urmează o cale diferită: astfel, 1 Regi începe cu încheierea timpului de glorie ale lui Israel sub David și cu înscăunarea lui Solomon. De fapt, în vechime 1-2 Samuel și 1 Regi făceau un corp comun și în ele se prezintă, global, o istorie succintă și teologică a regilor lui Israel. Perioada acoperită de 1-2 Regi este de aproape 400 de ani, de la înscăunarea lui Solomon, la eliberarea lui Ioiachin în anul 37 al robiei babiloniene a lui Iuda, în 561 îH.¹

Începuturile domniei strălucite a lui Solomon nu sunt lipsite de emoții și încurcături, chiar de violență, dar împărăția se stabilizează repede și în continuare putem citi unele din cele mai frumoase pagini din istoria Israelului (înțelepciunea și judecățile lui Solomon, construcția Templului din Ierusalim, dedicarea lui, etc.). Încet însă se strecoară și se dezvoltă neascultarea acestui rege care se transmite în popor și care, în urma multor căsătorii cu prințese păgâne, din multe popoare, creează o clasă conducătoare ciudată, cosmopolită, care de formă se închină Dumnezeului adevărat, dar în practică își permite mulți alți zei și multe obiceiuri păgâne, ca o formă de emancipare culturală și politică. Această emancipare înseamnă, de fapt, o depărtare de Dumnezeu și de legile sale de pe Sinai și începutul instabilității politice, a persecuțiilor mascate sau pe față, a disprețului și urii.

În cele din urmă se ajunge la o criză uriașă a neascultării și mândriei, iar statul unitar se rupe în două sub Roboam, fiul lui Solomon și al unei prințese amonite, Naama (Iuda, rămâne sub dinastia lui David, iar Israelul de nord, zece seminiții, trece sub conducerea lui

¹ Ernst Aebi, *Scurtă Introducere Biblică* (Lumina Lumii, 1988), 39-43.

Ieroboam, un căpitan destoinic al lui Solomon). Credința în Dumnezeu a poporului, sfințenia zilnică și viața de închinare se deteriorează treptat, prin nenumărate oscilații, rătăcirii și reveniri cu pocăință la Domnul, urmate de alte rătăcirii, până când se ajunge la o depărtare majoră de Dumnezeu, prin idolatrie generală, care duce poporul în robia din Siria, pentru regatul lui Israel, și mai târziu în robia babiloniană, pentru regatul lui Iuda.

Cărțile își merită pe bună dreptate numele de 1-2 Regi pentru că se concentrează pe regii lui Israel și Iuda, în timp ce corespondentele lor din Vechiul Testament, anume 1-2 Cronici, își încep istoria mult mai devreme, cu date care încep din Geneza de la Adam, și continuă prin Avraam și ceilalți patriarhi, până în perioada judecătorilor, iar apoi până în perioada regilor, ajugând în final, este adevărat, tot la perioada robiei din Siria și, respectiv, Babilon. 1-2 Cronici au, astfel, o perspectivă mult mai largă, mai cuprinzătoare decât cea din 1-2 Regi. Spre deosebire de 1-2 Cronici însă cărțile 1-2 Regi conțin mult mai multe informații despre regi și profeții din timpul lor (detalii despre moartea lui David, despre domnia lui Solomon, despre lucrarea profeților Ilie și Elisei, profeți din Israel, etc.) și au precizări de tip profetic unitare, consecvente. 1-2 Cronici au înfățișarea unei compilații de surse, de arhive, cu multe detalii, pe când 1-2 Regi sunt o relatare mai strâns legată, cu evaluări mai precise și constante, în legătură cu decăderea popoarelor, în legătură cu valoarea ascultării de Domnul și consecințele neascultării de El.

Autorul și sursele cărților

Autorul cărților este foarte probabil un profet sau preot, din linia lui Samuel, care s-a implicat și în scrierea sau revizuirea cărților Iosua, Judecători, 1-2 Samuel, 1-2 Regi (limbajul din Judecători și 1-2 Samuel are multe în comun și cu cel din cartea Rut; teologia lui Samuel pare să fie adoptată în întregime și de autorul 1-2Regi și pune accentul pe ridicarea sau căderea națiunii în funcție de ascultarea ei de Dumnezeu)².

Se pare că autorul cărților 1-2 Regi a folosit și el mai multe surse, pentru că sunt menționate destul de des câteva arhive interesante, cum ar fi cronicile lui Solomon (1 Regi 11:41), cronicile regilor lui Israel (1 Regi 14:19; 2 Regi 1:18; etc.) și cronicile împăraților lui Iuda (1 Regi 14:29, 2 Regi 8:23, etc.). De câteva ori apare ca subiect de discuție sau sursă a Legii și cartea sau cărțile lui Moise (2 Regi 14:6, etc.). Numărul redus de surse lasă autorului o mai mare libertate de narațiune, așa

² House, *1-2 Kings*, 38-39.

încât mesajul teologic al cărților 1-2 Regi este bogat, mai ușor de urmărit, mai direct. Autorul se referă destul de des la aceste surse, lăsând, astfel la latitudinea cititorului să se informeze din ele cu privire la detalii. Acest lucru îi permite autorului să se concentreze pe prezentarea succintă și teologică a conținutului, cu accent pe ceea ce fiecare împărat a făcut bine sau rău înaintea lui Dumnezeu. Păreră generală este că 1-2 Regi sunt și istorie și teologie (proclamare a voiei Domnului) în același timp.

Având în vedere că ultimile versete din 2Regi vorbesc despre robia babiloniană a lui Iuda, iar sfârșitul captivității (538 îH) nu este amintit, este foarte posibil ca autorul să fie un preot sau profet care a trăit în timpul robiei babiloniene de 70 de ani (unele tradiții iudaice spun că autorul ar fi fost Ieremia, altele Ezra sau Ezechiel).

Prin contrast, 1-2 Cronici au o listă mai mare de arhive de referință și par să reprezinte un rezumat general al acestor cronici: cartea regilor lui Israel (1 Cron. 9:1; 2 Cron. 20:34; cf. 2 Cron. 33:18), cronicile regelui David (1 Cron. 27:24), cartea regilor lui Iuda sau a regilor lui Israel și Iuda (2 Cron. 16:11; 25:26; etc.), adăugiri la cartea regilor (2 Cron. 24:27); informații din cărțile lui Samuel (1 Cron. 29:29); Natan (1 Cron. 29:29; 2 Cron. 9:29); Gad (1 Cron. 29:29); Ahia din Șilo (2 Cron. 9:29); Iddo (2 Cron. 9:29; 12:15; etc.); Șemaia (2 Cron. 12:15); chiar și Isaia (2 Cron. 26:22); și alți profeți ori văzători (2 Cron. 33:19).³ Se observă că 1-2 Cronici folosesc și multe informații din Geneza, Exod, Numeri, Deuteronom, Judecători, Rut, Psalmi, Isaia, Ieremia, Plângeri și Zaharia, și chiar din 1-2 Regi³.

Din punct de vedere cronologic, cărțile 1-2 Regi acoperă următoarele perioade istorice⁴:

Domnia lui Solomon (970-930), peste întregul Israel	
Regii lui Iuda	Regii lui Israel
Roboam (930-913)	Ieroboam I (930-909)
Abia (913-910)	Nadab (909-908)
Asa (910-869)	Baeșa (908-885)
Co-regență (872-869)	Ela (885-884)
Iosafat (869-848)	Zimri (884)
Co-regență (853-848)	Tibni (884-880)

³ J. Gregory, „1 Chronicles, 1 Kings, 2 Chronicles, 2 Kings”, Fuller Theological Seminary, Old Testament Writings, November 16, 2009.

⁴ Date preluate din Paul R. House, 1-2 Kings, An Exegetical and Theological Exposition of the Holy Scripture, The New American Commentary, vol. 8.

Iehoram (848–841)	Civil Unrest (884–880) ⁶¹
Ahazia (841)	Omri (880–874)
Atalia (841–835)	Ahab (874–853)
Ioas (835–796)	Ahazia (853–852)
	Ioram (852–841)
	Iehu (841–814)
	Iehoahaz (814–798)
	Ioas (798–782)
	Co-regență (793–782)
Amația (796–767)	Ieroboam II (782–753)
Co-regență (792–767) ⁶²	Zahariah (753–752)
Azaria/Ozia (767–740)	Șalum (752)
Co-regență (750–740)	Menahem (752–742)
Iotam (740–731)	Pecahia (742–740)
Co-regență (735–731)	Peca (740–732) ⁶³
Ahaz (731–715)	Hosea (732–722)
	În 722 Israelul a fost distrus de
	Asiria
Ezechia (715–687)	
Co-regență (697–687)	
Manaseh (687–642)	
Amon (642–640)	
Iosia (640–609)	
Ioahaz (609)	
Ioiachim (609–598)	
Ioiachin (598–597)	
Zedechia (597–587) ⁶⁴	

Împărțirea cărților

Istoria din cele două volume acoperă aproape 400 de ani (973-561 îH). 1 Regi acoperă aproape un secol și jumătate, iar 2 Regi aproximativ trei secole. Narațiunea se poate împărți în trei mari părți:

- 1 Regi 1-11, Istoria Israelului unit, împărăția lui Solomon
- 1 Regi 12-2 Regi 17, Istoria sincronă a celor două regate, Israel și Iuda, până la înfrângerea lui Israel și captivitatea asiriană.
- 2 Regi 18-25 Decăderea treptată a regatului lui Iuda, până la înfrângerea sa și captivitatea babiloneană.

La începutul cărților, Solomon construiește Templul din Ierusalim, iar la sfârșitul cărții 2 Regi, Templul este distrus, iar poporul luat în captivitate în Babilon.

Pentru unii comentatori, în 1 Regi cuvântul cheie ar fi „divizare”, în timp ce pentru 2 Regi cuvântul cheie ar fi „deportare”, „exil”.⁵

Reluată mai pe larg, și cu focalizare pe succesiunea regilor, structura cărților 1-2 Regi arată astfel⁶:

I. Perioada regatului unit, domnia lui Solomon, 1Regi 1—11

- A. Asigurarea succesiunii lui David, prin Solomon, 1:1—2:12
 - 1. Problemele de sănătate ale lui David 1:1-4
 - 2. Lovitura de stat a lui Adonia, 1:5-53
 - 3. Intronarea lui Solomon, 2:1-9
 - 4. Moartea lui David, 2:10-12

- B. Începutul domniei lui Solomon, 2:13—4:34,
 - 1. Măsuri juridice de început, 2:13-46
 - 2. Cererea de înțelepciune de la Dumnezeu, cap. 3
 - 3. Puterea politică a lui Solomon, cap. 4

- C. Construcțiile lui Solomon, cap. 5—8
 - 1. Pregătirile, cap. 5
 - 2. Construirea Templului, cap. 6
 - 3. Palatul lui Solomon, 7:1-12
 - 4. Echiparea Templului, 7:13-51
 - 5. Dedicarea Templului, 8

- D. Sfârșitul domniei lui Solomon, cap. 9—11
 - 1. Legământul Domnului, 9:1-9
 - 2. Bindecuvântările Domnului, 9:10-28
 - 3. Măreția lui Solomon, cap. 10
 - 4. Neascultarea lui Solomon, cap. 11

II. Perioada celor două regate, Israel și Iuda: 1 Regi 12—2 Regi 17

- A. Prima perioadă de vrăjmășie dintre Iuda - Israel, 12:1—16:28
 - 1. Despărțirea regatelor, 12:1-24
 - 2. Domnia rea a lui Ieroboam în Israel, 12:25—14:20
 - 3. Domnia rea a lui Roboam în Iuda, 14:21-31
 - 4. Domnia rea a lui Abia în Iuda, 15:1-8
 - 5. Domnia bună a lui Asa în Iuda, 15:9-24
 - 6. Domnia rea a lui Nadab în Israel, 15:25-32
 - 7. Domnia rea a lui Baeșa în Israel, 15:33—16:7
 - 8. Domnia rea a lui Elah în Israel 16:8-14

⁵ Aebi, *Scurtă Introducere*, 41.

⁶ Construită pe baza structurii lui Th.L. Constable, *Notes on 1-2 Kings*, 2016.

9. Domnia rea a lui Zimri în Israel, 16:15-20
10. Domnia rea a lui Omri în Israel, 16:21-28

B. Perioada de alianțe între Iuda – Israel, 1 Regi 16:29—2 Regi 9:29

1. Domnia rea a lui Ahab în Israel, 16:29—22:40
2. Domnia bună a lui Iosafat în Iuda, 22:41-50
3. Domnia rea a lui Ahazia în Israel, 1 Regi 22:51—2 Regi 1:18
4. Domnia rea a lui Ioram în Israel, 2:1—8:15
5. Domnia rea a lui Ioram în Iuda, 8:16-24
6. Domnia rea a lui Ahazia în Iuda 8:25—9:29

[Aceasta este și perioada profeților Ilie și Elisei,
1 Regi 17 – 2 Regi 9]

C. A doua perioadă de vrăjmășie dintre Iuda – Israel, 9:30—17:41

1. Domnia rea a lui Iehu în Israel, 9:30—10:36
2. Domnia rea a Ataliei în Iuda, 11:1-20
3. Domnia bună a lui Ioas în Iuda, fiul lui Ahazia, 11:21—12:21
4. Domnia rea a lui Ioahaz, fiul lui Iehu, în Israel, 13:1-9
5. Domnia rea a lui Ioas, fiul lui Ioahaz, în Israel 13:10-25
6. Domnia bună a lui Amația, în Iuda 14:1-22
7. Domnia rea a lui Ieroboam II, în Israel 14:23-29
8. Domnia bună a lui Azaria în Iuda, 15:1-7
9. Domnia rea a lui Zaharia în Israel 15:8-12
10. Domnia rea a lui Șalum în Israel 15:13-16
11. Domnia rea a lui Menahem în Israel 15:17-22
12. Domnia rea a lui Pecahia în Israel 15:23-26
13. Domnia rea a lui Pecah în Israel 15:27-31
14. Domnia bună a lui Iotam în Iuda 15:32-38
15. Domnia rea a lui Ahaz în Iuda, cap. 16
16. Domnia rea a lui Osea în Israel, 17:1-6
17. Intrarea în robie a regatului lui Israel, în Asiria, 17:7-41

III. Perioda supraviețuirii regatului lui Iuda, 2 Regi 18—25

- A. Domnia bună a lui Ezechia, cap. 18—20
1. Caracterul bun al lui Ezechia, 18:1-12
 2. Provocarea lui Senaherib, 18:13-37
 3. Încurajarea Domnului 19:1-13
 4. Rugăciunea lui Ezechia, 19:14-19
 5. Răspunsul Domnului, 19:20-37
 6. Boala și însănătoșirea lui Ezechia, 20:1-11
 7. Profeția despre captivitatea babiloneană, 20:12-19
 8. Moartea lui Ezechia, 20:20-21

B. Domnia rea a lui Manase, 21:1-18

C. Domnia rea a lui Amon, 21:19-26

D. Domnia bună a lui Iosia, 22:1—23:30

1. Caracterul bun al lui Iosia, 22:1-2

2. Reformele lui Iosia, 22:3—23:27

3. Moartea lui Iosia, 23:28-30

E. Domnia rea a lui Iehoahaz, 23:31-35

F. Domnia rea a lui Ioiachim, 23:36—24:7

G. Domnia rea a lui Ioiachim, 24:8-17

H. Domnia rea a lui Zedekia, 24:18—25:7

I. Intrarea în robie a regatului lui, Iuda, în Babilon, 25:8-30

În mod interesant, secțiunea 1 Regi 17 – 2 Regi 9, care corespunde perioadei de alianțe între Iuda și Israel și domniilor lui Ahab în Israel, 16:29—22:40, a lui Iosafat în Iuda, 22:41-50, a lui Ahazia în Israel, 1 Regi 22:51—2 Regi 1:18, a lui Ioram în Israel, 2:1—8:15, a lui Ioram în Iuda, 8:16-24, și a lui Ahazia în Iuda 8:25—9:29, ar putea foarte bine să fie descrisă și ca o secțiune dedicată celor doi profeți faimoși din Israel, Ilie și Elisei, mentor și ucenic, prin care Domnul a adus o mărturie deosebit de puternică în poporul său, dar pe ansamblu, rămasă, fără efecte durabile.

Slujirea lui Ilie se încheie cu răpirea la cer a profetului ceva ce nu s-a mai întâmplat în istorie decât cu Enoh (Geneza 5:24, Evrei 11:5) și de fapt, în toată istoria cunoscută. Ilie rămâne omul paradigmatic pentru venirea lui Mesia, fiind anunțat în Maleahi 4:1-6, făcând parte din predicarea lui Isus (care îl identifică pe Ioan Botezătorul cu „Ilie, care trebuia să vină”, Matei 11:14), și fiind identificat cu Isus de către popor (Marcu 8:28, Matei 16:14, Isus este asemănat cu Ilie sau Ieremia). De asemenea, conform Noului Testament el participă împreună cu Moise, la întâlnirea cu Isus de pe muntele Schimbării la față (Luca 9:33, etc). În aceste situații se vede foarte clar joncțiunea profetică între 1-2 Regi și Noul Testament, între mesajul profetic al acestor două cărți și învățătura lui Hristos.

Dintre profeții biblice, cu cărți în Vechiul Testament, în timpul evenimentelor din 1-2 Regi, în Israel au activat Osea, Amos, și Iona, iar în Iuda au fost Isaia, Ieremia, Mica, Naum, Habacuc și Țefania.

Teme teologice principale

Se poate observa că în vizorul autorului intră caracterul și domnia regilor din Israel și Iuda, împreună cu reacțiile și ecoul acestora în

popor. Autorul nu face analize politice sau sociale, doar observații scurte din când în când. În primul rând este interesat de ascultarea de Dumnezeu a regelui și a poporului său, și de efectele neascultării. Se poate observa că în Iuda au fost împărați cu domnii bune sau rele, dar în Israel toți împărații au avut domnii rele, în neascultare de Dumnezeu.

Pe parcursul prezentării regilor apar de mai multe ori caracterizări de bine sau rău de felul „a făcut ce este plăcut înaintea Domnului”, sau „a făcut ce este rău înaintea Domnului”, care arată care este reperul major în viața oamenilor: ceea ce faci înaintea Domnului. Adesea se fac comparații cu părinții și mai ales cu strămoșul celor mai mulți, David, care a ascultat de Dumnezeu, sau Ieroboam, care a condus poporul în idolatrie: a umblat pe calea tatălui său și a făcut bine sau rău, ca tatăl său, etc. De exemplu, 1 Regi 22. 43. „El (Iosafat) a umblat în toată calea tatălui său, Asa, și nu s-a abătut deloc de la ea, făcând ce este plăcut înaintea Domnului.” Sau, 1 Regi 22.53 „El (Ahazia) a făcut ce este rău înaintea Domnului și a umblat în calea tatălui său și în calea mamei sale și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască. 53. A slujit lui Baal și s-a închinat înaintea lui și a mâniat pe Domnul Dumnezeu lui Israel, cum făcuse și tatăl său.” Alte expresii asociate sunt: tronul tatălui său, calea tatălui său, calea tatălui său și a mamei sale, Domnul Dumnezeu tatălui său, etc.

În felul acesta, 1-2 Regi este și o carte a familiei, a educației, a mentorării în familie: copiii vor urma foarte probabil modelul mamei și tatălui lor, în ascultare de Domnul, sau în imoralitate și necredință. 1-2 Regi pune foarte acut problema modelului lăsat și urmat de la o generație la alta. Părinții și bunicii din 1-2 Regi au o influență covârșitoare asupra copiilor.

De vreme ce ascultarea de Domnul este un factor atât de important pentru viața poporului și a conducătorilor săi, se poate observa că 1-2 Regi continuă teologia alegerilor și a consecințelor, a binecuvântărilor și a blestemelor care este atât de clar prezentă în cartea Deuteronom (cf. Deuteronom 28: rămânerea și prosperitatea în țară depind de ascultarea de Dumnezeu).

Între temele majore se află și tema cercetării poporului prin profeți, prin Ilie și Elisei în mod deosebit, din Israel, dar și prin alții cum ar fi: Natan (Israel, regatul unit), Ahia (Israel, regatul unit), profetul anonim din Iuda ucis de leu în Israel și profetul anonim bătrân; profetul Iehu, fiul lui Hanani (Israel), profeții Domnului din Israel uciși de Izabela, soția lui Ahab; cei 100 de profeți scăpați de Obadia, într-o peșteră, pe timpul lui Ilie (Israel) un profet anonim care îi profețește lui Ahab despre Ben-Hadad (în Israel), Mica, profetul cinstit, și Zedechia, profetul mincinos, de curte regală, ambii din Israel; mulți profeți falși,

în Israel, alături de Zedechia; fii profeților de la școala lui Ilie și Elisei (în Israel); Iona, profetul lui Israel; profetul Isaia (din Iuda). De mai multe ori cele două cărți atrag atenția că Dumnezeu le-a vorbit des prin profeți, dar poporul nu a ascultat (2 Regi 17:13; 21:9-10; 24:2). Prezența profeților și lucrarea lor este de o importanță covârșitoare, pentru că Dumnezeu își face în continuare cunoscută voia și planurile, prin ei, binecuvântările și pedepsele. Totuși și această slujire este atinsă de păcat și minciună, mulți profeți buni ajungând să fie uciși în Israel, în timp ce apar, în loc, mulți profeți falși care aduceau doar un mesaj psihologic de încurajare și gândire pozitivă, nimic cu adevărat adevărat, limpede și aducător de viață – sau de muștrare - din partea Domnului.

Tema întrebării lui Dumnezeu despre viitor, despre viață și moarte apare des în 1-2Regi, alături de subiectul consultării idolilor. În această privință, creștinii trebuie să înțeleagă că a consulta zodiacul în loc de a întreba pe Domnul, în rugăciune, este o acțiune păgână, care va aduce mai degrabă întuneric, decât lumină în viață.

Tema ieșirii din dificultăți prin alianțe politice, în loc de a cere ajutorul Domnului este și ea foarte prezentă. În legătură cu ea, se observă că împărații lui Iuda și-au făcut un obicei din a lua aurul și argintul Templului și a-l oferi Asiriei sau altor regi ca răscumpărare sau plată (bir) pentru pace. Prea adesea suntem și noi tentați să facem la fel, în loc să investim în lucrarea lui Dumnezeu, în Biserică.

Tema deteriorării ascultării de Dumnezeu când regii ajungeau în vârstă este o temă importantă, care dă de gândit. Ceva se poate strica în caracterul omului în vârstă: poate deveni legalist, aspru, neascultător de Dumnezeu, neîncrezător în Dumnezeu. Defectele netratate ale tinereții pot ajunge tirani neîndurători la bătrânețe.

Tema vulnerabilității la mândrie și succes, apare și ea, des, în 1-2Regi. Conducătorii se bucură să aibă succes, dar adesea își pierd simțul proporției și al credincioșiei în această situație: vor să fie și preoți, nu doar regi, se apucă de atacat țări și armate mult mai mari, fără ajutorul Domnului, se laudă cu bogățiile lor, încheie alianțe politice fără să îl consulte pe Dumnezeu.

Subiectele lecțiilor

În lunile ianuarie – februarie vom privi la cartea 1 Regi, iar în lunile martie – aprilie, vom studia cartea 2 Regi. În general, studiul se concentrează pe modelele regilor buni, pe modelele vieților lui Ilie și Elisei, și numai în câteva cazuri se discută și exemplul rău a câtorva regi care nu l-au ascultat pe Dumnezeu și au condus poporul în idolatrie. Studiul cuprinde însă și o secțiune suplimentară de

comentariu asupra capitolelor care nu au fost prinse în studiul lecțiilor, dar, sunt incluse, bineînțeles, în planul de lectură săptămânală.

Cartea 1 Regi: lecții și teme

Ianuarie: Învață din domnia lui Solomon și a fiului său Roboam

5, 1Regi 1-4 Cere Domnului înțelepciune, 3:1-14, 3:28
 12, 5-9, Ai grijă de Casa Domnului, 8:22-54, 9:1-9
 29, 10-11, Aducă credințioșii la înțelepciune, 11:1-14
 26, 12-14, Ferește-te de mândrie, 12:1-16, 14:1-17

Februarie: Fii la înălțimea înaintașilor și caută voia Domnului

2, 15, Abiam și Asa: Exemplul înaintașilor credincioși, 15:1-24; 15:4-5
 9, 16-18, Ahab și Ilie: Fii gata să confrunți răutatea, 17:1-7, 18:1-39, 18:21
 16, 19-21, Ferește-te de invidie, 21:1-29, 21:28-29
 23, 22, Iosafat: nu te alia cu cei răi, 22:2-49, 22:7-8

Comentarii suplimentare în 1Regi

Pe lângă temele studiate în lecțiile biblice din 1Regi, pe lunile ianuarie – februarie, au rămas și câteva capitole neaprofundate, dar prezente în lectura săptămânală, care au teme importante. Aceste capitole vor fi trecute în revistă, pe scurt, pentru a putea învăța din ele mesajul Domnului pentru noi.

Secțiunea va fi prezentă în ediția finală a ghidului

Cartea 2 Regi: lecții și teme

Martie: Dă o mărturie bună în mijlocul unei lumi degradate

2, 2Regi 1-2, Ilie și Elisei: Fă ucenici și transmite lucrarea, 2:1-25, 2:9-10
 9, 3-7, Încrede-te în Domnul, în dificultăți: 4:1-44, 4:43-44
 16, 8-11, Ferește-te de necredință și idolatrie, 9:1-37, 9:6-7
 2, 12-15, Ioas: Fii perseverent în facerea binelui! 12:1-21; 12:2
 30, 16-17, Ferește-te de modelele păgânești, 16:1-20, 17:18-21

Aprilie: Înțelege nevoia reformei spirituale

6, 18-20, Ezechia: Folosește înțelept harul Domnului, 18:1-21, 19:6-7
 13, Joia mare, Urmează pe Marele Împărat, Matei 27:11-38, 27:37

20, 21-23, Iosia: Pune Scriptura la temelia vieții, 22:1-20, 23:3
27, 24-25, Nu uita că plata păcatului este robia, 25:1-30, 24:13

Comentarii suplimentare în 2Regi

Pe lângă temele studiate în lecțiile biblice din 2Regi, pe lunile martie și aprilie, au rămas și câteva capitole neaprofundate, dar care fac parte din lectura săptămânală și au teme importante. Aceste capitole sunt trecute în revistă, pe scurt, în paragrafele următoare pentru a putea învăța din ele mesajul Domnului pentru noi.

Secțiunea va fi prezentă în ediția finală a ghidului

Partea 2a: Ghid de studiu

Ianuarie

5, 1Regi 1-4, Cere Domnului înțelepciune, 3:1-14, 3:28

Cartea 1 Regi începe cu domnia lui Solomon, fiul lui David, unul din cei mai importanți regi ai Israelului, care a ajuns pe tronul tatălui său la o vârstă tânără (între 20-30 de ani). Domnia lui începe cu o întâmplare la care mulți visează: tânărul primește o invitație directă de la Dumnezeu, într-un vis, ca să ceară ceva ce-și dorește în viață.

Ce ai cere tu, dacă ai trece prin aceeași experiență ca a lui Solomon? În răspunsul său, Domnul enumeră trei variante care ar fi fost pe buzele multora: viață lungă, bogății, moartea vrăjmașilor. Poate că ai trecut prin situații asemănătoare și i-ai cerut și tu Domnului sănătate, viață lungă, o familie mare și să îți vezi nepoții și strănepoții... sau bogăție, siguranță economică, o situație bună, un serviciu stabil, contracte noi, sigure, noi surse de venit, pace pe pământ ca să îți meargă bine afacerile... sau ai cerut pedeapsă peste vrăjmașii tăi, răzbunare, înlăturarea lor din anturajul tău. Ce i-ai cere lui Dumnezeu la început de an? Sau la început de carieră, la început de facultate, sau la început de căsătorie, ce i-ai cere Domnului? Fă o listă cu lucrurile pe care i le-ai cere lui Dumnezeu, în rugăciune. Lucrurile din listă vor arăta nevoile tale, dar reprezintă și o radiografie a sufletului tău, ce anume te motivează în viață.

Solomon a cerut înțelepciune ca să conducă bine poporul Domnului. A vrut să-l cunoască pe Dumnezeu, dar a avut și o minte de slujitor, o datorie, să împartă dreptatea în popor și să-i ajute pe semenii săi, în problemele create de răutatea și nedreptatea lor zilnică (așa este cazul celor două mame, din cap. 3). Verifică și tu dacă între cererile tale este și dorința de înțelege voia Domnului și aceea de a sluji cu dreptate și dragoste pe frați și surorile din Biserică.

Domnul apreciază răspunsul lui Solomon și îi promite că îi va da ce a cerut și, în plus, că îi va da bogăție și slavă în mod unic, o înțelepciune care nu va mai fi egalată de nimeni vreodată pe pământ. Poate că aici este și un ecou din Geneza: Solomon primește ceva din cunoașterea binelui și răului, la care râvniseră și Adam și Eva, dar îi cere Domnului acest lucru și nu așteaptă nimic de la Cel rău. În plus, Domnul spune că îi va da și viață lungă, dacă va păzi poruncile și legile Lui. Cere-i și tu Domnului înțelepciune și duh de slujire, dar cere-i și ascultare de El și credință, fără de care nu poți avea viața adevărată. Orice început bun are nevoie de înțelepciune și orice sfârșit bun, cu viață lungă, are nevoie de ascultare și credință.

Aplicații:

12, 5-9, Ai grijă de Casa Domnului, 8:22-54, 9:1-9

După 20 de ani de domnie în care și-a dovedit înțelepciunea, diplomația, în care și-a câștigat și etalat bogăția, Solomon se poate lăuda cu două mari realizări: Casa Domnului (Templul) și casa lui însuși (palatul), amândouă construite cu pricepere, artă, lux, calitate. Deși există un pericol de a spiritualiza situația, totuși aici este un subiect de meditație: cum îți construiești familia și cum slujești lui Dumnezeu în viață, Cu siguranță, ambele case au fost construite prin înțelepciunea dată de Dumnezeu lui Solomon și poate că acesta este și primul răspuns: construiește-ți viață cu înțelepciune și dedicare.

Capitolele 5-9 includ mai multe dialoguri între Solomon și Dumnezeu despre Templu: în 6:12-13, Domnul avertizează că proiectul este bun, dar ascultarea de Domnul va fi esențială; în 8:10-13, apare o evaluare ciudată, Solomon spunând că Domnului îi place să stea ascuns („în întuneric”), dar el i-a făcut o casă pe pământ, ca să fie cunoscut, recunoscut și să primească închinare (este acest Templu o formă de a-l obliga pe Dumnezeu să se reveleze?); în 8:15-54 avem rugăciunea de mijlocire a lui Solomon ca Domnul să locuiască în Templu și să ajute poporul în nevoie (își asumă cumva Solomon o funcție preoțească, deși nu era levit?); în 9:3-9 avem răspunsul Domnului: va locui în Templu, dar importantă e ascultarea, altfel, Templul va fi distrus de năvălitori, iar poporul va merge în robie.

Solomon știe că neascultarea va aduce robie, iar în 8:44-48 el prezintă Templul ca o soluție pentru întoarcerea din robie: dacă poporul se va ruga cu fața spre capitala Ierusalim și spre Templu (două repere naționaliste majore), Domnul să îi asculte. Insistența lui Solomon aduce aminte, parcă, de insistența cu care Petru îi spunea Mântuitorului că nu trebuie să meargă la cruce. Oare de câte ori suntem tentați să îi spunem lui Dumnezeu să vină și să stea în Templul său, construit de noi, să acționeze cum dorim noi din Templul său, să iasă din tainele sale și să devină accesibil, așa cum dorim noi? Este Templul acesta o întruchipare a religiei așa cum o dorim noi, cu fast, cu locuri sfințite, cu simboluri, cu preoți? Hristos spune clar că adevărata închinare se aduce în duh și adevăr (Ioan 4:23-24). Cine îi poate construi lui Dumnezeu o casă? – mai degrabă să îl rugăm să ne construiască El o casă (David, 1 Cronici 17.3, 10; vezi și Ieroboam, 1Regi 11.38).

Totuși rămâne, în final această întrebare: cum te investești în slujirea Domnului, în Biserică, și ce faci pentru casa ta, pentru familia ta? După 20 de ani, acestea au fost realizările cele mai mari ale lui Solomon.

Aplicații:

19, 10-11, Aduagă credincioșia la înțelepciune, 11:1-14

Capitolele 10 și 11 descriu două situații care diferă extrem de mult, cum diferă noaptea de zi: una este plină de lumină (cap. 11, gloria și bogăția lui Solomon, înțelepciunea și faima lui, întâlnirea cu împărăteasa din Șeba), pe când cealaltă este plină de întuneric (cele 1000 de soții, închinarea la idoli și asuprirea unora din popor, judecata Domnului prin profetul Ahia, dușmanii ridicăți de Domnul). Cât de mare poate fi distanța între glorie și cădere? Cum poate fi înțelepciunea cuiva într-adevăr o forță spre bine și când și cum anume ea se poate transforma într-o bogăție fără putere?

Aceste două capitole sunt importante mai ales pentru bărbați, dar și pentru femei. Drumul de la glorie la decădere este, din păcate, destul de scurt și se bazează pe neascultare și mândrie.

În capitolul 10, Solomon este lăudat pentru multe lucruri: înțelepciune, aur, dărnicie, putere, faimă, dar singura persoană care amintește numele lui Dumnezeu în tot capitolul este împărăteasa din Șeba care zice în 10.9, „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul tău care a binevoit să te pună pe scaunul de domnie al lui Israel! Pentru că Domnul iubește pentru totdeauna pe Israel, de aceea te-a pus împărat, ca să judeci și să faci dreptate.” Se întâmplă uneori ca în viața ta, nu tu, ci alții de lângă tine să fie cei care îl slăvesc pe Dumnezeu, în timp ce tu te mândrești cu darurile primite?

A doua primejdie este să uiți momentele când Dumnezeu ți-a vorbit și să nu păzești poruncile sfinte. Nu uita că anturajul necreștin te poate influența foarte tare. Dragostea de frumusețea și plăcerile lumii te vor conduce la excese și păcat. Așa cum unii ajung dependenți de droguri sau pornografie, Solomon ajunsese să se căsătorească de 1000 de ori, trăind într-unul din cele mai teribile excese ale vremii și degradând valoarea căsătoriei. El nu mai avea o familie adevărată! Acolo nu mai era intimitate și dragoste și responsabilitate, ci poftă, competiție, schimbări frecvente de partener, lipsa prieteniei, lipsa relațiilor părintești normale.

Solomon ajunge la bătrânețe să se închine idolilor de dragul culturii păgâne a nevestelor lui. Dacă vrei să fii sfânt la bătrânețe, asigură-te că ai principii puternice și viață ordonată la tinerețe, altfel slăbiciunile caracterului vor ieși la iveală în chip urât, odată cu vârsta. Solomon este muștrat de Dumnezeu, dar, în loc să se pocăiască, el începe să caute să-l ucidă pe Ieroboam, căpitanul viteaz căruia Dumnezeu îi promite 10 părți din Israel. Aduagă la înțelepciunea ta credincioșia, la credința ascultarea. Credința fără fapte rămâne moartă în ea însăși (Iacov 2:17).

Aplicații:

26, 12-14, Ferește-te de mândrie, 12:1-16, 14:1-17

Mândria și nepăsarea lui Roboam („cel ce își crește poporul”) îl vor duce la pierderea împărăției și împărțirea poporului. Din păcate, și Ieroboam, regele Israelului de nord, se lasă dominat de frică și gelozie și devine un prilej de păcatuire pentru Israel.

Prima lipsă a lui Roboam este că la începutul domniei sale, nu cere înțelepciune de la Dumnezeu, ca să conducă poporul, cum a făcut Solomon. Ar fi putut să rețină exemplul tatălui său din istorie.

Este adevărat însă că Roboam se consultă cu alții și cere le părerea. Are chiar două grupuri de consilieri, grupul celor tineri și grupul celor în vârstă (dar, încă o dată, nu cere sfatul lui Dumnezeu cu privire la cererea poporului). Roboam nu urmează însă sfatul celor în vârstă, care pune accentul pe bunăvoință și slujire, ci urmează sfatul conflictual al consilierilor tineri, care pun accentul pe mândrie și asprime. Roboam reține nevoia consultării, dar nu și instinctul de a căuta voia Domnului.

O observație cheie este faptul că în sfatul consilierilor în vârstă de trei ori se amintește cuvântul „slujire” (identificați versetele), dar în loc de slujire, Roboam alege amenințarea. Ce alternative avea Roboam? Un proverb englezesc spune că este bine să ai puterea unui uriaș, dar este tragic să o folosești ca un uriaș.

Mândria duce și la o întunecare a minții, pentru că Roboam nu mai poate evalua corect situația. El crede că își poate abuza poporul cum vrea și nu vor fi consecințe. Consecințele apar însă imediat. Ministrul de finanțe Adoram este ucis când merge să strângă taxele, iar împărăția se rupe definitiv în două.

Ce poți face ca să eviți mândria puterii și lipsa unui de duh de slujire? Cere înțelepciune de la Domnul. Ferește-te de asociere cu oameni mânioși, lipsiți de blândețe. Caută sfatul bătrânilor experimentați. Gândește-te că adevăratul lider este gata să slujească și să asculte necazurile și plângerile celor încercați, și nu îi disprețuiește.

În ce îl privește pe Ieroboam, Domnul i-a dat șansa să devină un rege vestit ca David (până la un punct tinerețea lui chiar se aseamănă cu tinerețea lui David – puteți detalia?). Frica să nu-și piardă autoritatea și gelozia că poporul va merge la Ierusalim să se închine la Templu, îl fac să așeze doi idoli în Israel, la Betel și la Dan, 12.26-30, doi viței care să îl simbolizeze pe Dumnezeu (ca Aaron). Invidia și frica de succesul altora te pot face, să nu îl ascuți pe Domnul. Adu-ți aminte însă că „Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință.” (2Tim.1:7).

Aplicații:

Februarie

2, 15, Abiam și Asa: Urmează modelul părinților credincioși, 15:1-24; 15:4-5

De la confruntările dintre Roboam și Ieroboam în 1Regi 15 se trece la tabloul trist al decăderii treptate a ambelor țări, la fiii acestora.

Abia este fiul lui Roboam și este un împărat rău, care a făcut toate păcatele lui Roboam (1Regi 14:22-24: aduce idoli în țară, lasă sodomiți, etc.). Pasajul frumos, în ceea ce-l privește, este mărturia din 15:4-5: „Dar din pricina lui David, Domnul Dumnezeuul lui i-a dat o lumină la Ierusalim, punând pe fiul lui după el și lăsând Ierusalimul în picioare.”

Contrastul este uimitor, în vreme ce Abia a făcut totul rău, regele David a greșit doar de puține ori. Inima lui David a fost în totul a Domnului, dar inima lui Abia nu a fost așa. Și totuși, Domnul i-a lăsat o binecuvântare „din pricina lui David”. De ce să fie părinții credincioși și să se roage pentru copiii lor? Ca Domnul să extindă harul și asupra acestora, și asupra nepoților, din pricina părinților. Domnul a binecuvântat împărăția lui Abia din cauza lui David. Dumnezeu privește peste generații și extinde binecuvântările sale, și are sens să trăiești o viață sfântă. Ai grijă, deci, cum îți trăiești viața, fă-ți o verificare înaintea Domnului, roagă-te pentru copii.

În mod uimitor, regele care și-a urmat străbunicul, David, a fost Asa, fiul lui Abia. El a îndepărtat idoli din țară, a interzis sodomia (homosexualitatea) și i-a retras bunicii sale, Maaca, statutul de regină ca să nu mai poată propaga cu autoritate regală închinarea la zeitatea feminină Astartea (a distrus și statuia idolului). Domnia lui a durat mult, 41 de ani, timp în care în Israelul de nord s-au succedat la tron 7 regi. Asa a adus o mare trezire spirituală în popor și Domnul l-a binecuvântat.

Totuși, și el a făcut o greșală de tipul greșelilor lui Solomon: când a ajuns în vârstă nu l-a mai căutat pe Domnul și, în criza militară cu regele vecin Baeșa, a încercat o soluție politică ciudată, bazat pe înțelepciunea lui: a luat singur (a jefuit singur) ce mai rămăsese din aurul Templului și l-a dăruit lui Ben-Hadad, regele Siriei, ca să îl atace pe Baeșa (2Cronici 16). Când David a fost muștrat de profetul Natan, i-a dat dreptate, dar când Asa a fost muștrat de profetul Hanani, el l-a pus în închisoare (2Cronici 16:10). Ce atitudine ai tu față de cei care te muștră: accepți muștrarea Domnului sau te mânie și ești gata de contra-măsuri? Modelul înaintașilor este foarte valoros. Toată Scriptura este scrisă ca să luăm exemplu și învățătură în timp ce privim la modelul înaintașilor (2Tim. 3:16).

Aplicații:

9, 16-18, Ahab și Ilie: Fii gata să confrunți răutatea, 17:1-7, 18:1-39, 18:21

Trecând peste regii Ieroboam, Baeșa, Ela, Zimri și Omri, din cap. 16, vom privi la începutul mărturiei profetului Ilie în fața lui Ahab. Cărțile 1-2 Regi sunt singurele care scriu pe larg despre profeții Ilie și Elisei. Viața lor ne arată cum să aduci o mărturie bună într-o țară care se depărtează pe Dumnezeu, cum să duci acest război spiritual.

O primă acțiune este rugăciunea. Ilie se roagă să nu plouă timp de trei ani, ca pedeapsă pentru răutate și Dumnezeu îl ascultă. Iacov 5:16-18 spune: „Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit. 17. Ilie era un om supus acelorași slăbiciuni ca și noi; și s-a rugat cu stăruință să nu plouă, și n-a plouat deloc în țară trei ani și șase luni. 18. Apoi s-a rugat din nou, și cerul a dat ploaie, și pământul și-a dat rodul.”

O altă acțiune este încrederea în Domnul în vremuri de lipsă și de restriște. Ilie a fost condus într-un loc unde corbii l-au hrănit. Apoi, a ajuns într-o casă săracă unde untdelemnul și făina gospodinei au fost înmulțite de Domnul. Nu înseamnă că întotdeauna în casele credincioșilor se va înmulți de la sine făina și uleiul, dar înseamnă că Dumnezeu are mereu soluții: în situații rare și grele, El are soluții rare și minunate. Ai trecut vreodată printr-o asemenea lipsă? Te-ai încrezut în Domnul? Poți istorisi cu bucurie cuiva despre ajutorul lui Dumnezeu în nevoie?

A treia modalitate de a face față unei conduceri rele este relația cu cei din țară care încă se mai tem de Dumnezeu. Acesta este cazul lui Obadia, administratorul lui Ahab. El a putut să ascundă 100 de profeți în peșteri, unde i-a ținut în viața cu hrană adusă de el. De asemenea, a putut transmite lui Ahab cuvintele lui Ilie. Nu toți oamenii sunt credincioși pe față sau fac caz de credința lor. Chiar și cei timizi, din cauza funcțiilor în stat, pot să ajute în lucrarea Domnului. În timpul naziștilor, în timpul comunismului, și chiar astăzi, în unele state musulmane, au fost mulți astfel de oameni (ai văzut filmul Lista lui Schindler?) Ai întâlnit astfel de oameni? Te rogi pentru ei?

În al patrulea rând războiul spiritual trebuie condus prin promovarea închinării adevărate și prin confruntarea închinării false. Uneori, ca în cazul lui Ioan Botezătorul, această acțiune poate conduce la moarte. Chiar și Ilie a fost amenințat cu moartea, dar Domnul l-a scăpat. Daniel a trecut și el aproape de moarte din cauza închinării curajoase. Închinarea adevărată va fi însă răsplătită de Dumnezeu în mod glorios, aici și în veșnicie. Să nu îți fie rușine să fii un credincios adevărat, pe față.

Aplicații:

16, 19-21, Ferește-te de invidie, 21:1-29, 21:28-29

Domnia lui regelui Ahab este plină de contradicții: de cele mai multe ori Ahab face ce este rău înaintea Domnului, dar are și câteva de momente de pocăință, de smerenie (21:29). De la înălțimea afacerilor de stat și a politicilor mari, capitolul 21 ne aduce la nivelul vieții zilnice: să te ferești de invidie și de poftirile vieții pentru că te pot duce în păcate mari. Ahab care a dorit intens să cumpere via lui Nabot și a fost gata de orice abuz ca să o dobândească.

Primul pas al păcatului este dorința intensă de a poseda ceva, pofta ochilor (1Ioan 2:15-17). Acan a păcătuit într-un fel asemănător când „a poftit și a luat”, Iosua 7:21. Noi poftim ce ne place, ce este la modă, ce ne dă un status deosebit, nu neapărat ce avem nevoie. Prin publicitate, toată civilizația noastră este construită spre a asigura un comerț de succes prin stârnirea și întreținerea poftirii.

Ce părere aveți despre inițiativa de vânzare-cumpărare a lui Ahab, a fost una corectă? Prețul propus a fost bun? Oferta era atrăgătoare? Cum evaluați răspunsul lui Nabot: este bine că a ținut la moștenirea părintească și că l-a refuzat pe rege? Ce ați fi făcut dacă erați în locul lui Nabot? Ar fi putut el evita criza sau asta ar fi însemnat că acceptă persecuția și cedează presiunilor regale?

Al doilea pas al păcatului este cedarea în fața mâniei, a nemulțumirii. Ahab era un om ușor de mâniat, foarte orgolios: el nu suportă refuzul lui Nabot. 1Regi 21:3 arată că a intrat în casă supărat, s-a pus cu fața la perete, și n-a mâncat nimic. S-a purtat ca un copil răsfățat. Și în 1Regi 20:41-43 el are o reacție asemănătoare, când a fost certat de unul din profeți. Adeseori păcatul se strecoară când nu știi să accepți mustrarea, când te mânie repede, când crezi că ți se cuvine totul, când nu respecti pe alții și vrei să te impui cu orice preț. Crezi că asemenea situații pot apărea și în viața ta, de exemplu în familie, la serviciu, în Biserică? Cum te porți când te confrunți cu un refuz sau cu un eșec?

Al treilea pas al păcatului este solidarizarea greșită în familie. Ahab și Izabela se înțeleg să ucidă pentru avantaje materiale. Anania și Safira, în Fapte 5, se înțeleg să înșele. Haman și Zereș, în Estera 5:14, sunt gata să ucidă. Soți și soții, sfătuiți-vă la sfințenie, mai degrabă!

Al patrulea pas al păcatului este complotul, planul ucigaș. Izabela organizează acuzații false la o sărbătoare religioasă și îl ucide pe Nabot cu pietre, ca să îi ia via. Religia poate fi, uneori, o mască pentru răutate. 1 Corinteni 14:20 spune „Fraților, nu fiți copii la minte; ci la răutate fiți prunci, iar la minte, fiți oameni mari.” Ferește-te de invidie și de pofta ei, nu călca pe cărarea păcatului!

Aplicații:

23, 22, Iosafat: nu te alia cu cei răi, 22:2-49, 22:7-8

În 1 Regi 22 Iosafat, regele lui Iuda, scapă din bătălia cu Asiria, în vreme ce Ahab, regele lui Israel, moare așa cum a profetizat Mica, fiul lui Imla, unul din puținii profeți buni rămași în Israel. Totul se întâmplă în jurul anului 897 îH, iar îndemnul este acesta: nu te alia cu cei răi.

Iosafat a fost un rege bun al lui Iuda, un reformator care a dus mai departe reformele lui Asa, dar care a greșit înrându-se cu regele Ahab (2 Cronici 21:6), când Ioram, fiul lui, s-a căsătorit cu Atalia, fiica lui Ahab. De aici, au pornit un mare număr de experiențe dezastruoase: Iosafat a pornit la război cu Ahab și de abia a scăpat cu viață; a construit corăbii de comerț împreună cu Ahazia, fiul lui Ahab, dar i s-au scufundat. De abia târziu, când a fost invitat de Amația ca marinarii lui Iuda să navigheze împreună cei ai lui Iuda, a refuzat. Alianța cu cei răi nu poate aduce binecuvântări celui credincios, ci numai capcane și pierderi. 1 Tesaloniceni 5:22 spune „Feriți-vă de orice se pare rău” (vezi și Psalmul 1:1). Cum vezi acest principiu în lumea politică de azi, în cea militară, în afaceri?

Una din capcanele în care a fost atras Iosafat a fost cea a profeților falși și a ignorării lui Dumnezeu. Ahab a încercat să își motiveze soldații și aliații, în lupta cu asirienii pentru cetatea Ramot, spunându-le că trebuie să ia înapoi ce era al lor, ca poartă un război patriotic. Era însă motivația aceasta suficientă pentru un război? Avea Dumnezeu să își dea binecuvântarea? David mereu îl întreba pe Dumnezeu dacă e bine să meargă la război, dacă va birui, dacă este după voia lui Dumnezeu. Luptă-te pentru ce merită să te lupți!

Numai Iosafat este interesat să afle voia Domnului (22:5), în vreme ce Ahab are profeți plătiți. Acești profeți îi zic, încurajator, să meargă la bătălie pentru că va învinge. Iosafat devine bănuitor: cum se poate ca 400 de profeți să aibă același răspuns? Cum de avea un împărat evreu cu viață păgână 400 de profeți inspirați, unanimi în mesajul lor pozitiv? Confruntarea între Mica, fiul lui Imla, profetul credincios, și Zedechia, profetul fals și violent, trebuie să dea de gândit: cum de ste posibilă ca profeția falsă să fie atât de îndrăzneată?

Uneori, unanimitatea este suspectă. Inteligența politică nu este de ajuns: naționalismul, gândirea pozitivă și profeții falși, strategiile, supra-încrederea, pedepsirea opozanților, nu asigură succesul de durată. Asocierile sfinte și încrederea în Dumnezeu sunt mai de preț decât alianțele puternice, dar lipsite de recunoașterea supremației lui Dumnezeu. Și, caută mesajul profeților drepecți și ferește-te de încurajările profeților falși!

Aplicații:

Martie

2, 2Regi 1-2, Ilie și Elisei: Fă ucenici, 2:1-25, 2:9-10

Una din marile chemări ale creștinului este facerea de ucenici, transmiterea slujirii. Relația dintre profeții Ilie și Elisei este un îndemn puternic la această lucrare, și pentru mentori și pentru ucenici. Gândește-te la următoarele afirmații și evaluează-le:

Facerea de ucenici este o chemare a Domnului.

Facerea de ucenici asigură continuitatea lucrării.

Facerea de ucenici nu înseamnă copierea mentorului, ci continuarea lucrării lui, conform propriei chemări și personalități a ucenicului.

Facerea de ucenici nu înseamnă confecționare de suporteri proprii, ci de slujitori ai Domnului.

În 2 Regi 2, Ilie este răpit la cer de Dumnezeu, iar Elisei este martor al acestei răpiri și primește ștafeta lucrării. Se observă două lucruri majore: mai întâi, că Elisei este interesat să lucreze în puterea Duhului Sfânt. El cere această putere în măsură îndoită și nu concepe ca lucrarea profetică să fie făcută altfel decât prin puterea Duhului. În al doilea rând, precaut, Ilie încredințează toată binecuvântarea în mâna Domnului și aplică un test: dacă Dumnezeu îl lasă pe Elisei să vadă ridicarea la cer, atunci El îi va da Duhul în măsură dublă. Ilie recunoaște autoritatea Domnului și îl lasă pe El să decidă: doar El poate da Duhul Sfânt și darurile lui. Creștinii ar trebui să fie interesați să slujească cu darurile Duhului lui Dumnezeu, date prin Hristos, după voia Lui, nu să forțeze primirea acestor daruri.

Primele două lucrări semnificative ale lui Elisei, în puterea Duhului, sunt vindecarea apelor și pedepsirea unor batjocoritori. Vindecarea apelor arată că Domnul este gata să aibă un cuvânt puternic și vindecător în circumstanțele vieții noastre. El a răspuns unei nevoi stringente și a adus viață acolo unde apele erau dăunătoare. Merită să venim la Domnul cu toate nevoile noastre de viață.

În a doua lucrare, Elisei, care avea cam 20-30 de ani (și va mai trăi încă 65 de ani), fusese înconjurat de un grup mare de tineri (mai mulți decât 42), care se purtau ca o bandă de răufăcători și demonstrau, strigând violent împotriva Domnului și a profetului său. Ei îl batjocoreau pe Elisei, îl numeau „pleșuv” (un fel de „prostule”) și îi spuneau să plece la cer, odată, ca Ilie, și să-i lase în pace. Toți erau din Betel, marea cetate idolatră al Israelului. Elisei vede amenințarea, războiul spiritual, îi privește și rostește un blestem în Numele Domnului. Atunci doi urși ies din pădure și ucid 42 de tineri. Dumnezeu nu a lăsat ca lucrarea Sa să fie batjocorită.

Aplicații:

9, 3-7, *Încrede-te în Domnul, în dificultăți: 4:1-44, 4:43-44*

Prin profetul Elisei Domnul intervine în mai multe probleme ale poporului din Israel. Mai întâi, dă ajutor unei văduve de profet, care avea datorii și era în primejdie să îi fie luați copiii ca robi (4:1-7). Într-un fel, această dramă ne aduce aminte de drama familiilor afectate de deciziile nedrepte ale agenției Barnevernet din Norvegia. Și atunci și acum, familia era în primejdie din parte oamenilor care nu prețuiesc unitatea și viața familiei. Elisei vine cu o soluție a credinței, primită de la Domnul: îi spune să adune cât mai multe vase și, dintr-unul singur, le umple pe toate cu untdelemn. Înmulțirea uleiului încetează când vasele se termină. Evenimentul e unic, dar arată că în revărsarea harului divin există și o participare omenească, o implicare: Domnul dă har, atâta vreme cât și tu dai atenție și te implici în așteptarea binecuvântării sale.

Al doilea eveniment este vindecarea fiului Sunamitei. Aici Elisei se aseamănă cu Ilie și, de asemenea, cu Isus. Isus a înviat pe fiul unei femei în Nain și pe fiica conducătorului unei sinagogi din Capernaum (și pe Lazăr, etc.). Inițial, aceasta este o istorisire foarte frumoasă despre felul în care Dumnezeu răsplătește pe cei care sprijină lucrarea profeților: familia sunamitei se bucură de nașterea unui fiu. Apoi, istorisirea devine o dramă: la adolescență fiul are o criză neașteptată și moare. În cele din urmă, credința femeii și rugăciunea lui Elisei sunt răsplătite: Domnul îi dă viață adolescentului. Poate că aici este o încurajare pentru experiențele din familiile noastre: cu suișuri și coborâșuri, de la naștere, prin copilărie, până la maturitate. În orice moment, încrederea trebuie pusă în Domnul. Ai trecut sau treci prin momente dificile? Te bazezi pe voia și lucrarea Domnului?

Ciorba otrăvită, dar vindecată cu făină este, apoi, a doua minune a hranei vindecate (prima fusese vindecarea apelor). În cea de a treia minune a hrănirii, apare înmulțirea celor douăzeci de pâini care ajung la 100 de inși. Într-un fel, Elisei prevestește lucrarea lui Mesia: Isus va vindeca și va învia pe mult mai mulți, el va înmulți 3 pâini și 5 pești ca să ajungă la cinci mii de bărbați, plus familiile lor, și încă să mai rămână 12 coșuri de firimituri (Marcu 6); a hrănit cu șapte pâini și câțiva pești, 4000 de oameni, și au rămas 7 coșuri cu firimituri (Marcu 8). El este Marele Profet și Păstor, Marele nostru Domn și Mântuitor. În mijlocul nevoilor, Domnul este un sprijin de nădejde. Este nevoie însă și de credință, de participare umană, de rugăciune cu cereri și mulțumiri, de adaptare la situații și căutarea de soluții. Cu ce nevoi vii la El astăzi, și cum ești tu gata să te implici, să participi la harul lui Dumnezeu? Cum ești gata să slujești?

Aplicații:

16, 8-11, 16, 8-11, Apără sfințenia și credincioșia până la capăt, 10:15-36, 10:30-31,

Istoria Israelului de nord și a regilor săi pare să includă numeroase începuturi de reformă spirituală, neduse însă niciodată până la capăt. Pentru a judeca păgânismul regelui Roboam – dar și pe cel al lui Solomon, Dumnezeu l-a adus pe Ieroboam, dar acesta a condus țara în idolatrie. Casa lui Ieroboam a fost distrusă apoi prin Baeșa, fiul lui Ahia, care a rămas și el în idolatrie. Pentru a pedepsi răutatea casei lui Ahab și a Izabelei, Dumnezeu îl aduce acum pe Iehu, uns ca rege de Ilie și Elisei (2Regi 9:9). El slujește cu credincioșie în tot ce face pentru pedepsirea regilor idolatri, distrugerea templelor zeilor păgâni, uciderea preoților lui Baal, dar nici el nu renunță total la idoli.

Astfel, Iehu nu îndepărtează cei doi idoli din Betel și Dan, vițeei care au făcut poporul să creadă că Dumnezeu poate fi asemănat cu puterea și coarnele taurului, cum era Baal (10:31). Pentru zelul său spre bine și pentru ascultarea arătată, Domnul îi promite că urmașii lui vor împărăți timp de patru generații (15:12), dar pentru necredincioșia lui și pentru idolatrie, Domnul începe să taie din teritoriul țării (10:32-33).

Ce se poate învăța de la un astfel de împărat, cu inima împărțită?

Iehu acceptă ungera Domnului și misiunea dată (9:6-13).

Iehu a fost împotriva crimei pe care Ahab o comisese împotriva lui Nabot, când l-a ucis ca să îi ia via. Era un om care tăcea, dar observa abuzurile și era împotriva lor (9:25-26).

Iehu era împotriva adulterului și a vrăjitoriilor Izabelei (9:22).

Iehu a ținut minte cuvintele și judecățile lui Ilie (9:36-37; 10:9-10).

Iehu s-a asociat cu oamenii cinstiți din țară, de exemplu, cu fiii lui Recab (10:15-16). Despre curăția și credincioșia urmașilor lui Recab și ai lui Ionadab, putem afla mai mult în Ieremia 35:1-15, când Dumnezeu însuși îi dă drept exemplu (vezi Psa. 16:3).

Iehu era drept, a avut grijă să nu moară cei nevinovați (10:23).

A dus până la capăt pedeapsa vestită de Dumnezeu asupra dinastiei lui Ahab.

Marile greșeli ale lui Iehu sunt amintite în versetul 10:29, 31. În viața lui Iehu, se văd defectele care ne pot afecta și pe noi. Este bine să dai iureș și să îi judeci pe alții cu multă energie și inițiativă (9:20, etc.) Totuși, cel mai mare adversar de biruit este chiar păcatul din tine. Mântuitorul Isus a spus câteva lucruri importante: Uită-te la bârna din ochiul tău, nu doar la paiul din ochiul vecinului, și atunci vei ști să acționezi. Schimbă-te pe tine însuși și atunci vei putea schimba lumea. Eroii nu sunt eroi doar pe câmpul de luptă, împotriva altora, ci și în odaia de rugăciune și pocăință, în lupta cu ei înșiși.

Aplicații:

2, 12-15, Ioas: Fii perseverent în facerea binelui, 12:1-21; 12:2

Săptămâna trecută am privit la Iehu, rege în Israel timp de 28 de ani, care a îndeplinit porunca Domnului, la început, dar a continuat în idolatria lui Ieroboam. Săptămâna aceasta vom privi la un rege contemporan cu Iehu, la regele Ioas din Iuda, care a domnit 40 de ani, și, care a avut un bun mentor: „Ioas a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, în tot timpul cât a urmat îndrumările preotului Iehoiada” (12:2). Ioas a început să domnească la vârsta de 7 ani, exact la 7 ani după ce Iehu începuse să fie rege în Israel.

Este greu să fii neprihănit într-o lume în care toți din jur trăiesc în idolatrie, în imoralitate, în sete după putere, războaie și crime de tot felul. Uneori, soluția succesului este să ai un sfătuitor bun, credincios. Sfătuitorul lui Ioas era preotul Iehoiada. În istoria lumii, în păgânism, Alexandru cel mare l-a avut ca educator pe filosoful Aristotel, iar Nero în prima parte a domniei, care a mers bine, l-a avut ca sfătuitor pe filosoful Seneca. Cum a urmat Ioas sfaturile lui Iehoiada? Pentru a înțelege mai bine, trebuie citit și 2Cronici 24.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a învățat să iubească Scriptura și Templul Domnului.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a ajuns rege.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a avut o familie frumoasă.

Cu Iehoiada, Ioas a reparat și rezidit Templul, a reorganizat închinarea la Templu.

Ce a făcut Ioas, după ce a murit Iehoiada?

Fără Iehoiada, Ioas a ascultat de aristocrații iudei păgâni.

Fără Iehoiada, Ioas a slujit idoloilor și Astarteelor.

Fără Iehoiada, Ioas i-a persecutat pe cei ce îl criticau și l-a ucis pe Zaharia, fiul lui Iehoiada.

Fără Iehoiada, Ioas a luat toate lucrurile de aur cu care dăruise Templul și le-a dăruit lui Hazael, împăratul Siriei, ca să nu atace Ierusalimul. Cu alte cuvinte, nu a mai cerut ajutorul Domnului.

Din cauza idolatriei sale și a crimelor în care s-a implicat, Domnul a lăsat ca Ioas să fie ucis în urma unui complot al slujitorilor săi. În viața de credință, de sfințire, de slujire, trebuie să fii perseverent până la capăt. Isus spune: fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții (Apoc. 2:10). Prețuiește-ți sfătuitoarii cei buni, mulțumește-le, consultă-i. Fii tu însuși un bun consilier pentru alții. Poți influența spre bine viața unui tânăr învățându-l valorile și standardele Domnului, dragostea de Scriptură, viața de familie, credința, închinarea, sfințirea, slujirea în Biserică. Ești implicat într-o astfel de sfățuire?

Aplicații:

30, 16-17, Ferește-te de modelele păgânești, 16:1-20, 17:18-21

Ahaz, împăratul lui Iuda, este un simbol major al căderii poporului în idolatrie. După patru împărați buni, dar cu defecte (Ioas, Amația, Azaria-Ozia, și Iotam), apare în regatul lui Iuda regele Ahaz, un împărat rău care adoptă închinarea păgână de bună voie.

Ahaz renunță la credința în Domnul și vrea să aducă schimbări în închinare, foarte probabil din mândrie (ca Azaria - Ozia, bunicul său, care a dorit să aducă jertfă la Templu, ca preoții, 2Cronici 24:16-21). Ahaz a început, astfel să se închine idolilor. A devenit primul împărat care și-a trecut fiul prin foc, pentru zeul Moloh. El nu a cerut ajutor lui Dumnezeu, ci idolilor (în 2Regi 2:27 împăratul Moabului a adus o astfel de jertfă respingătoare, ca să-și scape cetatea). A reintrodus închinarea la Baal pe care străbunicul său Ioas o înlăturase. De asemenea, a luat aurul din Templu și l-a dăruit lui Tiglat-Pileser, împăratul Siriei, ca să îl scape de atacurile Israelului (ca Ioas, străbunicul lui). Ahaz se adresează către împăratul Asiriei spunând „sunt robul tău și fiul tău” și arată supunere totală și dorință de imitare, ca vasal, a civilizației asiriene. A uitat că Israel este „fiul Domnului” (Exod 4:22-23), și că el, Ahaz, este robul Domnului.

Ahaz a mers în vizită în Siria, la Damasc, ca să-și aducă darurile și tributul și i-a trimis preotului Urie modelul altarului sirian, dorind să aibă unul, „după chipul și înfățișarea acestui altar, întocmai cum era făcut”, în locul altarului de aramă făcut de Moise, pentru că era prea mic (16:10; vezi Exod 38:30; în loc să păstreze modelul dat lui Moise, el căuta „chipul și asemănarea” închinării siriene). A distrus multe din uneltele și podoabele Templului (a distrus altarul de aramă, dat de Moise; a demontat „marea” de aramă și cei 12 boi de aramă, un bazin pentru spălarea preoților, dat de Solomon, care avea și o paralelă în Babilon; a dărâmat pridvorul Templului și intrarea împăratului, etc.).

În acest timp, Israelul era cucerit de asirieni și dus în robie, iar în țară s-au amestecat păgânii cu locuitorii evrei și au apărut samaritenii, care se închinau și idolilor și lui Dumnezeu (17:41).

O țară a dispărut, iar cealaltă, Iuda, se afunda și ea în idolatrie. Ce fel de modele ai tu în închinare, sunt modele sfinte sau păgâne? Al cui „fiu” și slujitor, „ucenic” te consideri, al conducătorilor lumii sau al lui Hristos? Cui îi ceri ajutor când treci prin greutăți? Unde se duc banii tăi, îți plătești datoriile cu banii pentru partea Domnului, sau îi pui deoparte cu grijă pentru ajutoare și misiune? Mai investești în lucrul Domnului, în Biserică, în slujitori, în evanghelie, în copii, în proiecte creștine? Prețuiești modelele de viață din Biblie?

Aplicații:

Aprilie

6, 18-20, Ezechia: Folosește înțelept harul Domnului, 20:1-21, 20:5

În mod incredibil, Ezechia, fiul lui Ahaz, regele rău, este un împărat bun. El distruge altarele lui Baal, distruge idolii, distruge și șarpele de aramă făcut de Moise (numit de evrei Nehuștan; Numeri 21:9), pentru că evreii se închinau lui; reface închinarea la Templu, se încrede în Dumnezeu și caută ajutorul Lui.

Ezechia a avut două experiențe cu adevărat neobișnuite ale harului divin: scăparea Ierusalimului prin mâna Domnului de sub asediul unei armate siriene mari, conduse de generalul Rabșache (2Regi 18-19), și vindecarea sa miraculoasă dintr-o boală terminală (2Regi 20).

Dumnezeu în dragostea lui, l-a anunțat pe Ezechia prin profetul Isaia că va muri. Deși anunțul nu este pozitiv, totuși el arată grija și dragostea lui Dumnezeu față de Ezechia, pentru că îi spune ce se va întâmpla ca să se poată pregăti din timp. Șirul întâmplărilor uimitoare însă de abia începe.

- 1.Ezechia se mănnește, se roagă și cere prelungirea vieții.
- 2.Domnul aude rugăciunea și îi răspunde repede, înainte de plecarea lui Isaia.
- 3.Domnul îi dă două semne, iar Ezechia alege unul, întoarcerea timpului pe cadranul solar cu zece trepte (40 minute).

Dumnezeu face ca soarele, mișcarea întregului Univers, de fapt, să se dea înapoi cu 40 de minute. Timpul, relativist sau nu, cuantic sau nu, pentru o milisecundă a mers înapoi și s-a resetat. A rămas Ezechia același? Au întinerit toți, mai puțin Ezechia? Toate procesele cosmice s-au resetat cu 40 minute? Și viața? Și memoria oamenilor? Tot Universul este în mâna Domnului. Mișcarea galaxiilor, a stelelor, viața, timpul, toate se pot lungi sau comprima, cum vrea El. Ziua judecății ar putea veni și mâine, și acum, dacă vrea Domnul. Dacă avem timp la dispoziție, înseamnă că am primit har.

Ezechia însă s-a îmbolnăvit de altă boală grea, a lăudăroșiei. Din mândrie și-a arătat toate bogățiile celor din Babilon, fără să ceară sfatul Domnului. Domnul îl mustră aspru pentru că Babilonienii vor jefui și vor înrobi țara lui Iuda, în viitor. Era mai bine dacă era mai smerit. Apoi, Ezechiel spune: „[este bine] că va fi pace și liniște în timpul vieții mele.” Este aceasta smerenie sau nepăsare față de urmași? Dacă ai har în viață, șansă, noi ocazii, trebuie să știi să mulțumești Domnului, să te ferești de mândrie și să nu crezi că totul ți se datorează ție. Folosește bine darul vieții dat ție de Dumnezeu, acționează cu prevedere!

Aplicații:

13, Urmează-l pe Marele Împărat, Hristos: Matei 27:11-38, 27:37

De Sfânta Sărbătoare a Paștelui, privim în Joia mare la Hristos, Împăratul lumii. Când Dumnezeu l-a trimis pe Fiul său, ca Mesia, l-a trimis și ca Fiul al lui David, Împărat al lui Israel, și ca Împărat al întregii omeniri, iar Isus a condus ca un adevărat împărat după voia lui Dumnezeu. Pentru că anul acesta vom studia evanghelia după Matei, de Paști vom privi împreună la Împăratul Hristos, în Matei 27.

În Matei 27, Isus este numit pe față Împărat, de mai multe ori. Astfel, El este întrebat de Pilat și a recunoscut în fața procuratorului roman că este Împăratul iudeilor (27:11). Isus a fost batjocorit, îmbrăcat în haine împărătești și lovit de către ostași, ca un împărat fals, impostor, în vreme ce El era adevăratul împărat (27:28-30). Soldații i-au strigat „plecăciune, Împăratul iudeilor!”, dar nu i s-au închinat cu adevărat. Pe cruce, deasupra capului, i-au scris vina: „Acesta este Isus, Împăratul iudeilor.” (27:37).

În comparație cu regii Israelului și regatului lui Iuda, din 1-2 Regi, Isus este un împărat drept, care îl slujește pe Dumnezeu cu toată inima, care aduce jertfe curate, pe sine, care fără mândrie, ci la chemarea lui Dumnezeu este și împărat, și preot și profet. El nu se închină idolilor și a refuzat cererea lui Satan de a-i aduce închinare, a refuzat să se închine banilor, faimei și puterii. Acest împărat nu s-a lăsat niciodată condus de poftă și de invidie. Acest împărat a hrănit mulțimile, a adus apa vieții, a adus Duhul Sfânt. El a învins puterile întunericului, prin cruce (Coloseni 2:15), ne-a adus iertarea lui Dumnezeu, după ce ne-a ispășit păcatele și ne-a luat în carul său regal de rege biruitor (2Corinteni 2:15). El ne-a scos din robia păcatului, ne-a eliberat și ne-a făcut daruri (Efeseni 4:8-14). El este împăratul împăraților, așezat mai presus de oricine (1 Tim. 6:15; Apocalipsa 17:14; 19:16), orice genunchi se va pleca înaintea domniei Lui (Filipeni 2:9-11).

La intrarea lui Isus în Ierusalim, mulțimile de oameni strigau: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12:13), „Osana! Binecuvântat este cel ce vine în Numele Domnului! Binecuvântată este Împărăția care vine, Împărăția părintelui nostru David! Osana în cerurile prea înalte!” (Marcu 11:9-10), „Binecuvântat este Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace în cer, și slavă în locurile prea înalte!” (Luca 19:38).

Dacă îl recunoști pe Isus ca Împăratul tău, cum îl ascuți? Cum aplici standardele împărăției lui? Dacă Isus este Împăratul ce faci ca să crească împărăția lui? Dacă Isus este împărat, cum aștepti împărăția lui? Cum ai grijă de slujitorii împărăției Lui? De misiunea Împărăției?

Aplicații:

20, 21-23, Iosia: Pune Scriptura și pocăința la temelia vieții, 22:1-20, 23:1-15; 22:19, 23:3

Viața împăratului Iosia este uimitoare: pe deoparte, nu a mai fost înainte de el și după el un alt împărat, la fel de credincios și dedicat Domnului cum a fost el (22:2; 23:5), pe de alta, credințioșia lui aduce binecuvântări doar în timpul vieții sale și nu reușește să schimbe poporul și soarta sa, cu adevărat, iar hotărârea lui Dumnezeu de a pedepsi regatul lui Iuda rămâne în picioare (23:26-27). De asemenea, Iosia moare într-o luptă împotriva lui faraon Neco, în care a fost înfrânt, bătălie în care s-a angajat fără să îl consulte pe Dumnezeu. De ce a lăsat Dumnezeu să aibă un astfel de sfârșit? Și la fel, de ce Dumnezeu nu și-a schimbat planul de pedepsire a poporului, deși Iosia a fost un împărat bun (2Regi 23:26 pare să dea un răspuns: din pricina răutății extreme a regelui Manase)?

Leția mare a acestor capitole este că Domnul binecuvintează viața personală a celui ce se întoarce la El din toată inima, dar chiar și această binecuvântare nu schimbă planurile mari, de ansamblu, ale lui Dumnezeu cu privire la popoare și la omenire, în întregul lor. Într-un fel, toți trăim în această dramă: istoria lumii merge în jos, spre Ziua Judecării, în timp ce noi avem o misiune nobilă, să facem parte din Biserică și să-l glorificăm pe Dumnezeu până la a doua venire a lui Isus, vestindu-l pe El și slujind oamenii cu evanghelia și cu fapta în dragoste.

Putem să privim la exemplul lui Iosia, ca la un model vrednic de urmat, ca să purtăm cu noi binecuvântările Domnului. Secretele vieții lui Iosia, așa cum sunt prezentate în 2Regi 2:22-23, sunt următoarele:

Ai grijă de Casa Domnului.

Respectă pe lucrătorii Casei Domnului.

Pune Scriptura la baza vieții tale: citește-o, singur sau în public: împărtășește-o cu alții, ascult-o, răspândește-o.

Ferește-te de idolatrie.

Cinstește profeții din vechime, mărturia lor.

Bucură-te în sărbătorile Domnului și în odihna Lui! Sărbătoarea sfântă este o bună mărturie pentru Dumnezeu.

Ține-te departe de închinările oculte, de ghicitori, de vrăjitori.

Ferește-te de mândrie, caută mereu voia Domnului.

Într-un fel, aceasta este și lecția de final a cărților 1-2 Regi. Chiar dacă toată lumea merge din rău în mai rău, tu poți să schimbi ceva în locul unde ești, în generația în care trăiești. Viața lui Iosia este o mare încurajare pentru noi, deși după domnia lui au venit necazurile peste țara lui Iuda. Fii o binecuvântare acolo unde ești!

Aplicații:

27, 24-25, Nu uita că plata păcatului este robia, 25:1-30, 24:13-14

Pedeapsa datorată neascultării extreme a lui Manase, pentru idolatria și crimele lui, nu a întârziat să vină peste Israel (24:3-4). Capitolele 24-25 arată pe larg desfășurarea înfrângerii, intrarea în robie, jefuirea țării, pedepsirea conducătorului și a poporului, lăsarea unei rămășițe sărace pentru locuirea și îngrijirea țării.

În administrarea pedepsei divine există un context național și unul internațional. La nivel național, statul decăzuse foarte tare în imoralitate și nedreptate, în idolatrie, și cunoaștem decizia Domnului. La nivel internațional, Babilonul tocmai devenea o putere majoră în Orient, în stare să pună la respect și Egiptul, așa că Israelul nu mai putea face față atacurilor externe prin soluția sa tradițională, fuga în Egipt și apelarea la alianțe cu Egiptul. Toate porțile erau închise. Deși imperiul babilonian nu a avut o istorie foarte lungă, a existat exact în acel timp al pedepsei lui Iuda, pentru a desăvârși o închisoare geopolitică din care poporul iudeu nu putea ieși.

Rând pe rând s-au văzut semnele căderii în robie: Ierusalimul a fost asediată, foamea s-a instalat peste tot, conducătorii au fost prinși, preoții au fost duși la Ribla, reședința împăratului Babilonului și uciși, Templul și palatul regal au fost jefuite de tot aurul, argintul și arama sa, de toate obiectele și ustensilele folosite în închinare, greutatea prăzii nefiind contabilizată, pentru că era foarte mare.

În aceste capitole ne confruntăm cu robia ca rezultat și simbol al păcatului. Deși Satan promite libertatea celor ce păcătuiesc, în final nu îi conduce decât într-o robie aspră, distrugătoare (2 Petru 2.19. „Le făgăduiesc slobozenia, în timp ce ei înșiși sunt robi ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit”). Robia păcatului poate lua multe forme astăzi: dependență de droguri, dependență de mânie, dependență de desfrâu, dependență de pornografie, dependență de alcool, dependență de laude, etc. Robia păcatului creează un cerc vicios, nesfârșit, de nemulțumiri, de încercări de a scăpa de probleme și de repetate căderi în greșeală. Din el, poți fi scăpat doar prin harul Domnului.

De fapt, și în textul nostru apare o informație scurtă despre posibilitatea restaurării, despre vindecare. Ioiachin, regele lui Iuda, este scos din temniță, în final, pus pe un scaun de domnie, în poziție de consilier, la Babilon, de regele Babilonului, Evil-Merodac și hrănit la masa regală. Există și restaurare în planul Domnului, dacă ne întoarcem la El. Mântuitorul Isus a venit ca să ne scoată din robia păcatului, ca un învingător care ne scoate din starea de prizonieri sau exilați și ne transformă în fii ai lui Dumnezeu, în familia lui Dumnezeu.

Aplicații: